

בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

העותרים: 1. XXX עווד

2. XXX XXX

3. XXX XXX

4. יש דין – ארגון מתנדבים לזכויות אדם

באמצעות עו"ד רוני פלי (מ.ר. 69322) ו/או עו"ד ליאור צור ו/או
עו"ד פאדיה קוואסמי ו/או עו"ד ג'ומאנה שדאד כולם מטעם יש
דין – ארגון מתנדבים לזכויות אדם

- נ ג ד -

המשיבים: 1. מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית

2. משטרת ישראל – מחוז ש"י

באמצעות ב"כ מפרקליטות המדינה, משרד המשפטים,
שדרות וולפסון 2, קריית הממשלה ע"ש דוד בן-גוריון,
ירושלים, ת"ד 49029, מיקוד 9149001, פקס': 02-6467011

עתירה למתן צו על תנאי

זוהי עתירה למתן צו על תנאי במסגרתה מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים לבוא וליתן טעם:

א. מדוע לא יפעילו המשיבים את סמכויותיהם ויפנו לאלתר את הפולשים מבתיים של העותרים

ב. מדוע לא יבטיחו ליווי והגנה ככל שיידרשו לצורך חזרתם של העותרים לבתיים

ג. מדוע לא יפעיל המשיב 1 את סמכויותיו באופן אפקטיבי לשם הגנה על העותרים

ד. מדוע לא תחקור המשיבה 2 את אירועי הפריצה, הפלישה, הביזה והרס הרכוש, ומדוע לא תפעל למיצוי
הדין עם העבריינים

א. פתח דבר ונימוקי הבקשה לדיון דחוף

1. עניינה של עתירה זו בהשתלטות של אזרחים ישראלים, חלקם ככל הנראה תושבי המאחז הלא חוקי
המכונה כפר טרפון (להלן: "המאחז") על בתיים ואדמותיהם של העותרים, המצויים באדמות הכפר
עטארה בשטח המוגדר כשטח B לאחר שסולקו ממנו ע"י נציגי המשיב 1 באוגוסט 2025.

מפה עם סימון החלקות שבבעלות העותרים מצורפת ומסומנת נספח 1/ע

2. כפי שיפורט להלן, העותרים פנו שוב ושוב למשיבים בבקשה שיפעילו את סמכויותיהם, יפנו את הפולשים
מבתיים, יאכפו את החוק ויגנו על שלומם ועל רכושם. כפי שיפורט להלן המשיב 1 הבהיר לעותרים כי אין

בכוונתו להקצות משאבים כדי להגן עליהם והתלונות שהגישו נסגרו מיד ע"י המשיבה 2, מבלי שנעשתה כל פעולת חקירה.

3. העותרים אינם יכולים להתקרב לבתיהם, בשל חשש ממשי מאלימות. נסיונם מלמד כי בכל הפעמים שהתקשרו למוקד 100, לא הגיעו כוחות למקום, ולכן גם יודעים שאם יותקפו איש לא יבוא לעזרתם.

4. בינתיים, מתבססים הפולשים בבתי העותרים וההרס לרכושם גובר.

5. כבר קרוב לשנה חלפה מאז שפולשים סילקו את העותרים מבתיהם בסיוע כוחותיו של המשיב 1, ומאז הם אינם יכולים להתקרב אל הבתים. לעותרים לא נותרה ברירה אלא לפנות לבית המשפט הנכבד, המתבקש לקבוע את העתירה לשמיעה בהקדם.

ב. הרקע העובדתי

הצדדים

6. העותרים מס' 1 ו-2, הם XXXX ו XXXX עווד, המחזיקים בתושבות קבע ישראלית ומתגוררים במזרח ירושלים. העותר 2 הוא מהנדס בגמלאות, אשר סיים את לימודיו לתואר שני ושלישי בהנדסה בבריטניה וצרפת.. העותרת 1 בעלת תואר שני בבלשנות מהאוניברסיטה העברית בירושלים, ועובדת במכללה האקדמית דוד ילין ובמוסדות נוספים בעיר. לעותרים שלושה ילדים בוגרים אשר סיימו את לימודיהם באוניברסיטה. בבעלות העותרים חלקה בת 2 דונם ו-833 מ"ר באדמות הכפר עטארה, גוש XX חלקה XX הרשומה על שם העותרת 1. המדובר במקרקעין רשומים ומוסדרים.

תצהירה של העותרת 1 ומסמך נסח רישום מקרקעין מצורפים ומסומנים נספח ע/2

תצהירו של העותר 2 מצורף ומסומן נספח ע/3

7. מאז רכשו בני הזוג את חלקת האדמה, לפני למעלה מעשרים שנה, היא היתה עבור העותרים מעין פרויקט משפחתי. בני הזוג השקיעו משאבים רבים של זמן וממון כדי להפוך את הנכס שקנו לפינת חמד. העותרים טיפחו לאורך השנים את החלקה באופן רציף. הם נטעו בוסתן ובו מגוון רחב של עצי פרי ואגוזים, ובהם משמש, אגס, תפוח, תאנה, אפרסק, דובדבן, שקד, פיסטוק, אגוז לוז, אגוז מלך, אבוקדו, מנגו, גויאבה, לימון, חבוש, חרוב, קיווי, אפרסמון, שיחי פטל שחור, כ-30 גפנים, ערוגת תות שדה, טימין וצמחים ועצים נוספים. הם התקינו תשתיות השקיה, מיכלי מים, משאבות מים ואת כל המתקנים הדרושים כדי להפוך את האדמה לנכס חקלאי יצרני.

להלן תמונות מהבוסתן לפני הגירוש וההשתלטות:

8. לימים, החליטו להקים מבנה בו משפחתם תוכל לבלות ביחד בחופשות. בשנת 2021 התחיל העותר 2 לבנות בית חקלאי על אדמתו. הבית בן שתי קומות, בשטח כולל של כ-140 מ"ר. בקומת הקרקע סלון, מטבח וחדר רחצה, ובקומה העליונה יש חדר שינה, חדר רחצה ומרפסת המשקיפה על הבוסתן. הבית היה מרוהט במלואו. הותקנה בו מערכת אנרגיה סולארית, מיכלי מים ומשאבות. העותרים אינם מתגוררים שם, אלא מגיעים מעת לעת לעבד את האדמה ובחופשות, לכן התקינו תשע מצלמות אבטחה כדי לשמור על ביתם מרחוק.

להלן תמונות הבית לפני הגירוש וההשתלטות:

9. העותר מס' 3, מר XXX XXX, הינו תושב ירושלים המתגורר עם אישתו ושלושת ילדיו בשכונת סילוואן בירושלים. העותר הינו בעליו של שטח אדמה בגוש XX חלקה XXX באדמות עטארה. העותר נטע באדמתו עצי זית, ויישר חלק מהשטח והחל לבנות בו בית קטן שימש את משפחתו כבית נופש לחופשות. תמונת החלקה והבית בבניה של העותר 3:

תצהירו של העותר 3 ומסמך נסח רישום המקרקעין מצורפים ומסומנים נספח 4/ע

10. העותר מס' 4, ארגון יש דין, הינו עמותה רשומה בישראל הפועלת למען הגנה על זכויות האדם של פלסטינים בגדה המערבית, הכפופים לשלטון הכיבוש הצבאי הישראלי. הארגון מתעד מקרים שבהם הרשויות הישראליות אינן מיישמות את חובותיהן כלפי התושבים הפלסטינים המוגנים בשטח הכפוף לדיני התפיסה הלוחמתית, באופן המוביל לפגיעות שיטתיות בזכויות האדם שלהם, ומסייע לנפגעים לממש את

זכויותיהם במקרים שאלה נפגעות על ידי הרשויות הישראליות ועל ידי תושבים ישראלים בשטח. הארגון פועל למען ביצורן של זכויות המעוגנות בדין הבינלאומי, לרבות זכות הקניין וחובת ההגנה על קניינה של אוכלוסייה מוגנת בשטח המצוי תחת כיבוש.

11. המשיב 1 הוא מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית, אזור כבוש שחלים עליו דיני התפיסה הלוחמתית (או להלן: "המפקד הצבאי"). בהתאם להוראות הדין הבינלאומי, בידי המשיב 1 מצויות כל סמכויות הניהול והחקיקה, כמי שמהווה מנהל זמני של השטח. בפרט, אמון המשיב 1 על שמירה על הסדר הציבורי והביטחון והגנה על זכויות וצרכי התושבים המוגנים באזור הנתון לתפיסה לוחמתית.
12. המשיבה 2 היא משטרת ישראל, והיא מופקדת על אכיפת החוק בישראל ומופקדת מטעמו של המשיב 1 על אכיפת חוק על ישראלים גם בגדה המערבית.

סילוק העותרים וההשתלטות על חלקותיהם ובתייהם

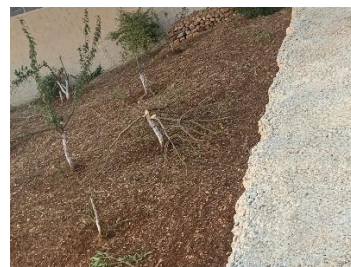
13. ביום 11 באוגוסט 2025 לפנות בוקר, תועדו במצלמות האבטחה של העותרים 1-2 ישראלים מקימים אוהלים במרחק כ-500 מטר מביתם על אדמות הכפר עטארה בשטח B. מיד עם הקמת המאחז הלא-חוקי, המכונה "כפר טרפון", החלו להתרחש פריצות תכופות לבתים ולמבנים חקלאיים של התושבים הפלסטינים באזור. אחד הישראלים שהקימו את החווה החל מסתובב ליד בתי התושבים כאשר הוא לבוש במדי צבא חלקיים, חוסם עם הגיפ שלו את הדרך המובילה לבתים, עוצר את רכבי התושבים ומאיים עליהם שלא יתקרבו או רודף אחריהם כדי שיתרחקו.
14. ביום 20.8.2025, ימים ספורים לאחר הקמת המאחז, עברו חיילים ביחד עם אותו אזורי ישראלי בין הבתים של תושבי הכפר הסמוכים למאחז, הציגו לתושבים צו לפיו הוכרז על סגירת שטח למשך חודש ימים סביב המאחז החדש, והורו לתושבים לעזוב את בתייהם באופן מיידי. העותרים עזבו מיד בהתאם להוראת הכוח, וביום למחרת, 21.8.2025 הגיש העותר 2 תלונה למשטרת בנימין (פל"א 373449/2025).
15. בהנחיית החיילים השאיר העותר 2 אוכל ומים שיספיקו למספר ימים לבובי ומקס, שני הכלבים של המשפחה שהיו עימו, ויצא בחופזה. העותר 2 העריך שכמות האוכל שהשאיר לכלבים תספיק לימים ספורים, לכן, בחלוף שלושה ימים החליט לשוב לביתו כדי להאכיל את הכלבים. כאשר הגיע לשער ביתו, גילה שהמנעול הושחת ושאינו מצליח לפתוח אותו עם המפתח שברשותו. בעודו מנסה, הגיע אל השער הישראלי מהמאחז, אשר הודיע לו שאסור לו להיות שם. הישראלי הזעיק כוח של לובשי מדים, אשר תקפו את העותר 2 באלימות, גירשו אותו והודיעו לו שלא יעז עוד לנסות להתקרב ללא היתר כתוב לבית, ולא – יבולע לו.
16. העותרים 1 ו-2 נתפסו לבהלה, ולדאגה שמא ייגמר המזון לכלביהם שנשארו מאחור. בעקבות זאת פנו לאינספור גורמים בבקשה שיסייעו להם לחלץ את הכלבים, בכלל זה הם הגישו תלונה במשטרה, וניסו לפנות למת"ק, אך לא היה כל מענה. באמצעות יש דין פנו העותרים ליועמ"ש איו"ש, בבקשה כי יונפק להם היתר בכתב שיאפשר להם להגיע לביתם ולחלץ את הכלבים. כעבור שעות ספורות השיב קצין היועמ"ש שהצו אינו חל על העותר 2 וכי הוא רשאי להיכנס לביתו ללא הגבלה. עוד מסר, כי החטיבה הונחתה שלא להרחיק אותו. העותר יצא שוב מביתו בירושלים כדי לחלץ את בובי ומקס הנצורים. כאשר הגיע לגבעה מול אדמות הכפר, הבחין ברכבו של תושב המאחז ובטנדר הלבן בו נסעו לובשי המדים, אותם זיהה כאלו שתקפו אותו ואסרו עליו להתקרב. כאשר ראה אותם הבין שאין לו יכולת להסתפק באישור בעל פה. המפגש הקודם עם הכוח היה כה אלים ועויין, והאיום של לובשי המדים היה מפורש וברור. על כן, שבה באת כוח העותרים - הח"מ - וביקשה כי יונפק לעותר היתר בכתב, או שיסופק לו ליווי לביתו.

17. באותו הלילה ראו העותרים 1-2 בהקלטה ממצלמות האבטחה המותקנות בביתם מספר דמויות בתוך הבית, אחת מהן דומה מאוד לישראלי שהקים את המאחז. כאשר ראו את הפולשים בביתם יצאו העותרים מביתם בירושלים לעטארה. הם הגיעו לכביש הסמוך לשטח והתקשרו למוקד 100 להזעיק את המשטרה. משך מספר שעות הם התקשרו למוקד 100 שוב ושוב, בכל פעם נמסר להם להמתין, אך איש לא הגיע. בשעה 2:30 לפנות בוקר נסעו לתחנת המשטרה, שם אמרה להם היומנאית שאין לה איך לסייע ושיחזרו בבוקר. הם חזרו לירושלים וראו שהפורצים ניתקו את מצלמות האבטחה. למחרת נסע העותר לתחנת המשטרה והגיש תלונה נוספת. (פל"א 389639.2025).

18. מאז, לא יכלו עוד העותרים לדעת מה מצב הכלבים שנותרו מאחור. מידי ערב דיווחו להם שכנים מעטארה שראו את תושבי המאחז נכנסים לביתם, הפולשים תועדו מוציאים ריהוט וציוד מהבית. מצילומים מרחוק ניתן להבחין כי בחסות צו הסגירה והרחקת העותר שלא כדין, הבית הושחת. הפולשים שברו את הדלתות וניפצו חלונות. הם השחיתו את הבוסתן, הכניסו עדר שאכל את הצמחים, שברו עצים ועקרו שיחים. ימים ארוכים חלפו, פניות חוזרות ונשנות למשיבים באמצעות הח"מ בבקשה שיאפשרו לחלץ את הכלבים לא הועילו. קצין יועמ"ש אי"ש נאלץ להידרש לעניין חילוץ הכלבים מידי יום כמעט. בחלוף שנים עשר ימים מאז שגורש העותר 1 מביתו שלא כדין, הדאגה לכלבים גברה, בני המשפחה קיוו שהפולשים היו הגונים דיים להאכיל אותם וכי הם שרדו. העותרים גם היו מודאגים מהמידע שהגיע אודות היקף הנזק שנגרם לבית והיקף הרכוש שנגנב. רק ביום 2.9.2026 תואם עבור העותר ליווי של כוח מהחטיבה כדי לחלץ את הכלבים. כאשר הגיע העותר 2 אל הבית הוא מצא שם את בובי. מקס, הכלב השני, נמצא בכפר לאחר שברח כנראה באחת הפלישות החוזרות.

19. העותר 2 תיעד את הוונדליזם וההרס בבוסתן ובתוך ביתו. הוא ראה שכל תכולתו נבזזה או הושחתה. העותר הבין כי שהפולשים משתמשים בביתו באופן רציף מאז שגורש.

תיעוד מהנזק בבוסתן והעצים המושחתים:

תיעוד מהנזק בבית – הביזה והחלונות המנופצים:

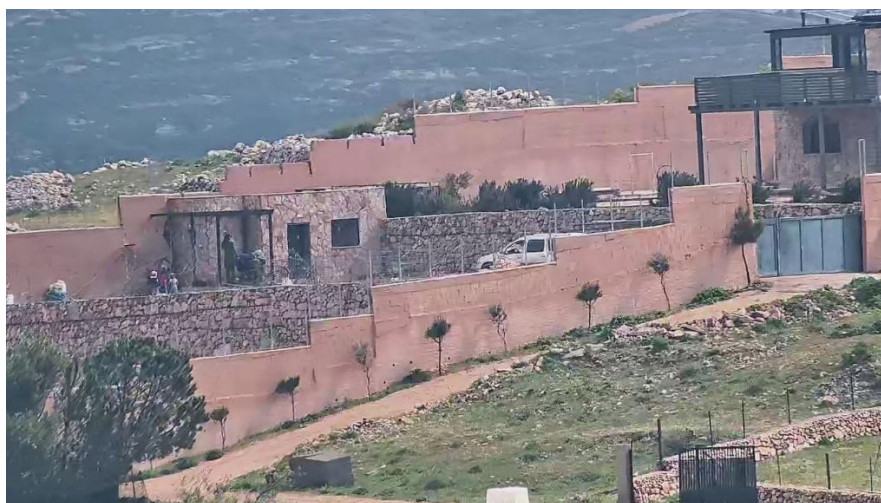
20. באותם ימים פלשו תושבי המאחז גם לבית העותר 3, בעודם מנתצים את מצלמות האבטחה, וגונבים את כל ציוד הבניה והחקלאות שהיה מאוחסן בשטח. הפולשים הכניסו את עדרי הצאן המוחזקים על ידם במאחז לתוך חלקת העותר, והאכילו אותם בגידולים החקלאיים שבה, תוך שהם משחיתים והורסים גם את המבנה שבחלקה.

21. מאז לא חזרו עוד העותרים לביתם ולאדמתם. הם עומדים על גבעה מרוחקת הצופה אל בתיים ואינם יכולים להתקרב מפני שהפולשים אלימים מאוד, חמושים ומקבלים גיבוי מלא מהכוחות בשטח. לכן, הם צופים מרחוק על הפולשים בוזזים את רכושם ומשחיתים את הבית שבנו במו ידיהם ואת הגידולים החקלאיים שטיפחו.

22. מאז סילוקם של העותרים משמש רכושם את הפולשים מהמאחז. הן למגורים לעצמם, וכן כמקום מסתור לעדרים. העותרים ושכניהם עומדים על גבעה סמוכה, מתעדים את הפלישות ומעבירים את התיעוד למשיבים, אשר לא עושים דבר בעניין. בכל פעם שהם רואים את הפולשים הם מתקשרים למוקד 100. **לא היתה ולו פעם אחת במשך השנה שכוח כלשהו הגיע בעקבות הפניות הללו.** העותר 3 הגיע לתחנת המשטרה בבנימין כ-13 פעמים, העותרים מגישים עוד ועוד תלונות למשטרה אך הן נסגרות מיד מבלי שנעשית כל פעולת חקירה.

להלן חלק מהתיעוד אשר צולם ע"י העותר 2 במהלך אפריל 2026 מהגבעה הצופה אל ביתו. (כלל התיעוד הועבר למשיבים):

הפולשים אשר עברו להתגורר בבית:

שכנים מהכפר, תיעדו מרחוק את העדר שמוסתר בבית העותרים 1-2 יוצא למרעה:

23. ביום 29.6.2026 דווח לעותר 2 שהפולשים הקימו סככה בחצר. העותר התקשר מיד למוקד 100 של המשטרה, וביקש את התערבותם וסיועם. אלה הבטיחו שהאירוע יטופל אך שוב לא אירע דבר. יומיים לאחר מכן, הגיעו עשרות אנשים לביתם של העותרים ונערך בו אירוע רב משתתפים. העותרים שוב פנו למוקד 100, והח"מ פנתה בשמם לקצין יועמ"ש אי"ש, אך גם הפעם לא הגיע אף אחד לעזרתם. מספר ימים לאחר מכן, שודר בערוץ 14 ראיון עם אשתו של טל ינון דרדיק, שבמהלכו סיפרה שבעלה נעצר לאחר שהפר צו מינהלי שחייב אותו לשהות במעצר בית. את הכתבה ליוו צילומים ותיעוד מחייהם במאחז הבלתי חוקי כפר טרפון. העותרים זיהו מיד את החלון המוכר ופריטים נוספים, כך - לתדהמתם, גילו העותרים 1 ו-2 שברית המילה לבנם התינוק של הזוג דרדיק נערכה בתוך סלון ביתם ממש! בעקבות הגילוי, הגיש העותר 2 תלונה נוספת למשטרה ביום 9.7.2026, פל"א 302586/2026.

תיעוד הברית מתוך הכתבה:

24. לפי הודעת המשיב 1 ובה נימוקי צו ההגבלה כפי שהוצא לטל ינון דרדיק, לא טעו העותרים שנמנעו מלהתקרב לבתיהם, שכן הפולש, כך לפי המשיב: **"... מעורב בפעילות אלימה רבה כנגד פלסטינים ורכושם באופן תדיר וכן מניע אחרים לממש פעילות שכזו. במסגרת האמור הנדון היה מעורב בתקיפה חמורה שבוצעה בחירבת אבו חומס ב-13/3"**. למעלה מן הצורך נציין כי גם בתקופה זו, הרווייה באירועים של פשיטות אלימות על כפרים פלסטינים, התקיפה המדוברת בחומסה יוצאת דופן במידת הברוטליות שלה. לפי עדויות התושבים והפעילים, כפי שפורסמו בכלי תקשורת בארץ ובעולם, התוקפים ריכזו את

הגברים יחד והכו אותם באכזריות, ולאחר מכן גנבו מהקהילה מאות ראשי צאן. הם תקפו מינית את אחד התושבים לעיני ילדיו, הם תקפו את נשות הקהילה, הם תקפו פעילות, הם תקפו ילדים וילדות, ואיימו באונס ובגירוש. נציין, כי בעת כתיבת שורות אלה מתנהל קמפיין בדרישה לשחרר את דרדיק ממעצר, אשר לוקחים בו חלק גם שרים וחברי כנסת, ולשכת שר הביטחון הורה למשיב 1 שלא לחדש את צו ההרחקה

(https://www.mako.co.il/news-military/2026_q3/Article-

החשוד

נגד

[5ff66383438af91026.htm](https://www.mako.co.il/news-military/2026_q3/Article-5ff66383438af91026.htm)).

מכתבו של אלוף הפיקוד מצורף ומסומן נספח ע/5

מיצוי הליכים

25. כמפורט להלן, העותרים הגישו תלונות רבות למשטרת ישראל, היא המשיבה 2, וכל תיקי החקירה נגזזו מיד. כאשר עיינו העותרים בתיקי החקירה לצורך הגשת ערר התברר שלא נעשתה בהם ולו פעולת חקירה אחת (!). ביום 24.5.2026 הגישו העותרים ערר על גניזת תלונותיהם בתיקי פל"א 466403/25, 39916/25 ו-389639/25 וביום 30.6.2026 ביקשו לצרף לערר גם את פל"א 373449/25.

העתק חומרי החקירה שהועברו לידי ב"כ העותרים בתיקי פל"א 466403/25, 39916/25,

373449/25, 389639/25 133581/26 מצ"ב נספח ע/6

העתק הערר מיום 24.5.2026 והפניה מיום 30.6.2026 מצ"ב ומסומן נספח ע/7

26. כפי שניתן לראות מ"חומר החקירה" בתיקי הפל"א הנ"ל – הלכה למעשה לא בוצעו שום פעולות חקירה. התיקים כוללים את תלונות העותרים בלבד. תוכן התיקים מוכיח מעל לכל צל של ספק שהמשיבה 2 בחרה – תוך הפרת חובתה הקבועה בדין – שלא לחקור את תלונות העותרים, ממש כך.

27. במקביל לתלונות למשטרה פנו העותרים גם למשיב 1 בדרישה שיפנה את הפולשים ויאפשר להם לשוב לבתיהם, וכן שיפעל להבטיח את שלומם.

28. ביום 1.9.2025, לאחר אינספור נסיונות ופניות לצורך חילוץ כלבי העותרים 1-2, פנו העותרים למשיבים בכתב בדרישה שימצא פיתרון לחילוצם של אלה, וכן בדרישה לסילוק הפולשים ולמיצוי הדין עימם. בפניה פרטו העותרים את נסיונותיהם החוזרים לקבל מענה, ואת הנזקים שהם יודעים כי נגרמו לרכושם.

פניית העותרים מיום 1.9.2025 מצ"ב ומסומנת נספח ע/8

29. באותו הערב פנה קצין יועמ"ש איו"ש בשיחת טלפון לב"כ העותרים הח"מ, עו"ד פלי, על מנת לתאם באמצעותה ליווי לעותרים, והעותר 2 הגיע, כאמור, לביתו לחלץ את הכלבים ותיעד את הנזק שנגרם.

30. ביום 3.9.2025 נתקבל מענה מאת סגן אביתר אברהמי ובו נטען, בין השאר, כי "האזרחים הישראלים המתוארים בפנייתך פונו בעבר מן המרחב ע"י הצבא" (הדגשות הוספו, הח"מ). המענה לא כלל התייחסות לכך שהישראלים חזרו מיד למרחב או לכוונה עתידית לפנותם.

31. ביום 21.9.2025, לאחר שנמסר לב"כ העותרים על הארכת תוקפו של צו סגירת השטח, פנתה שוב ב"כ העותרים בהודעת דוא"ל קצרה ליועמ"ש איו"ש וביקשה שיונפק עבורם היתר בכתב. בנוסף, הבהירה פעם נוספת שהאחריות לכך שלא ימשיכו לפגוע ברכוש העותרים בחסות צו הסגירה רובצת על כתפי הצבא.

התכתבות העותרים ויועמ"ש איו"ש מיום 3.9.2025 ומיום 21.9.2025 מצ"ב ומסומנת נספח ע/9

32. ביום 7.1.2026, משראו העותרים כי האכיפה אינה אפקטיבית והמאחז מתרחב, הם פנו שוב למשיבים. בפניה ציינה ב"כ העותרים כי ההפקרה של רכוש העותרים כה בוטה, עד שבמהלך אחד מנסיונות האכיפה

הכושלים כלפי תושבי המאחז שנערך ביום 17.10.2025, החביאו תושבי המאחז את העדר שלהם בתוך ביתו של העותר 2. ניסיונות חוזרים להעביר את המידע בזמן אמת לא צלחו, וגם ניסיון הפינוי לא צלח. העותרים כתבו בפניה כי המשיבים אינם פועלים לאכיפת החוק, ותלונות למשטרה גם הן לא מועילות. המאחז עוד עומד על מקומו, הפולשים פולשים, והביזה ממשיכה, והדגישו כי פעולות מעין אלה, בהן הורסים מבנים ארעיים, אך לא מחרים את העדר ולא דואגים להוצאת העבריינים מהשטח ולא מציבים כוח שדואג שלא ישובו, הינם מראית עין של אכיפת חוק ותו לא.

פניית העותרים מיום 7.1.2026 מצ"ב ומסומנת נספח ע/10

33. ביום 15.3.2026 נתקבל מענה מאת סגן אביתר אברהמי, בו נמסר שתוקפו של צו הסגירה האחרון פקע ביום 11.1.2026 ולכן בקשת העותרים להנפקת היתר התייגרה. עוד נמסר שם, שבין חודש אוגוסט לחודש אוקטובר 2025 פונו שבע פעמים ישראלים אשר נכנסו לאדמות העותרים. נמסר עוד כי במאחז עוכבו ישראלים שהיו מעורבים באירועי אלימות. באשר לבקשה לספק הגנה לעותרים נכתב כי המשיב מצא כי אין מקום להקצות כוח ייעודי באזור. במענה לא נאמר דבר בעניין ההשתלטות על בתיים של העותרים.

מענה סגן אביתר אברהמי מיום 15.3.2026 מצ"ב ומסומן נספח ע/11

34. ביום 23.4.2026 שלחה ב"כ העותרים פניה נוספת למשיבים ובה הבהירה שאין כל אכיפה אפקטיבית. בפניה נמסר שוב כי בבתיים מהם סולקו העותרים מתגוררים באין מפריע עבריינים ישראלים אשר נהנים מחסינות מוחלטת בעוד המשיבים מתנערים מחובותיהם לספק להם הגנה.

פניית העותרים מיום 23.4.2026 מצ"ב ומסומנת נספח ע/12

35. לפניה זו לא נתקבל מענה.

36. מכאן עתירה זו

ג. הטיעון המשפטי

I. על המשיבים מוטלת חובה להגן על העותרים ועל רכושם

37. חובתו של המפקד הצבאי לשמור על הסדר הציבורי ולהגן על האוכלוסייה המוגנת היא מאבני היסוד של דיני התפיסה הלוחמתית. חובה זו מעוגנת הן בתקנה 43 לתקנות האג והן בהוראות אמנת ז'נבה הרביעית, והיא הוכרה פעם אחר פעם בפסיקתו של בית משפט נכבד זה.

38. על פי תקנה 43, ליבת חובתו של המפקד הצבאי בשטח הכבוש היא להחזיר ולהבטיח את הסדר הציבורי והביטחון באזור, ועליו לנקוט בכל האמצעים שברשותו לשם כך (ר' גם בג"ץ 10356/02 יואב הס נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פס' 8 לפסק הדין (פורסם בנבו, 4.3.2004); בג"ץ 9593/04 רשאל מוראר נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון, פס' 13 לפסק הדין (פורסם בנבו, 26.6.2006). בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, סמכות זו כוללת הן את הבטחת צרכי הביטחון של הכוח הכובש עצמו והן את הבטחת צרכי האוכלוסייה המקומית הכבושה (בג"ץ 393/82 ג'מעית אסכאן אלמעלמון אלמעאווניה אלמחזודה אלמסאוליה נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, פד לז(4) 785, 797 (1983)).

39. חובה ספציפית נוספת שמוטלת על הכוח הכובש מתוקף המשפט הבינלאומי ההומניטרי היא שמירה על הרכוש והקניין של התושבים המוגנים. ההלכה הפסוקה היא ההגנה בה מחוייב המפקד הצבאי כוללת הן חובה להימנע מפעולות הפוגעות בקניינם והן חובה לבצע פעולות המבטיחות שקניינם לא יפגע על ידי אחרים (ראו, למשל, בג"ץ 2055/17 ראש מועצת הכפר עין יברוד ואח' נ' הכנסת ואח' (פורסם בנבו, 9.6.2020), פס' 40 לפסק דינה של הנשיאה דאז חיות).

40. חובות אלה נובעות מתקנה 46 לתקנות הנספחות לאמנת האג הרביעית בדבר דיניה ומנהיגיה של המלחמה ביבשה (1907), אשר מטילה על הכובש לכבד קניין פרטי וקובעת כי אסור לו להחרים. וכן מסעיף 53 לאמנת ג'נבה הרביעית בדבר הגנה על אזרחים בימי מלחמה (1949) האוסר על הרס קניין פרטי - אלא אם הדבר הכרחי לחלוטין לצורך צבאי. ההוראות הללו הוכרו כבעלות מעמד מנהגי (כללים 50 ו-51 לכללי המשפט המנהגי במחקר הצלב האדום).

41. סעיף 27 לאמנת ג'נבה הרביעית מחייב לכבד את זכויות התושבים המוגנים, לרבות כבודם, להתייחס אליהם בצורה אנושית ולהגן עליהם מפני כל סוג של אלימות או איומים. גם בית משפט נכבד זה קבע כי "... אין חולק כי על המפקד הצבאי לכבד, להגן ולאפשר את מימושו של מגוון זכויות האדם המוקנות לתושבים המקומיים, בכפיפות לצרכי ביטחון חיוניים (ראו, למשל, סעיף 27 לאמנת ג'נבה הרביעית; תקנה 46 לתקנות האג. כן ראו העקרונות המנחים את פסיקתנו על-פי האמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות (International Covenant on Civil and Political Rights, 1966). " בג"ץ 3969/06 ראש מועצת הכפר דיר סאמט, מוחמד עבד מחמוד אלחרוב נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, פס' 17 (פורסם בנבו, 22.10.2009).

42. אם כן, המשפט הבינלאומי ההומניטרי, כפי שגם פורש על ידי בית המשפט העליון, מטיל על המשיבים חובות אקטיביות לנקוט בפעולות כדי להגן על זכויותיהם של התושבים המוגנים, על קניינם הפרטי ועל כבוד האדם שלהם; וכן להבטיח את הסדר הציבורי והביטחון, בין היתר כדי להבטיח את צרכי התושבים המוגנים.

43. בענייננו חובתם של המשיבים להגן על העותרים ועל רכושם אינה נעוצה בדין הבינלאומי בלבד, אלא נובעת גם מהוראות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, אשר על פי הפסיקה חלות באופן פרסונלי על בעלי מעמד בישראל בכל מקום בו מתקיימת שליטה ישראלית. (בג"ץ 1661/05 המועצה האזורית חוף עזה נ' כנסת ישראל (9.6.2005)).

44. ההגנה על זכות הקניין מעוגנת בסעיף 3 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. הזכות של כל אדם להגנה על חייו, גופו וכבודו נקבעה במפורש בסעיף 4 לחוק היסוד, ואילו בסעיף 11 לחוק-היסוד נקבע כי "כל רשות מרשויות השלטון חייבת לכבד את הזכויות שלפי חוק-יסוד זה".

45. חובותיהם של המשיבים להגן על שלומם של העותרים ועל רכושם נובעת גם מהמשפט החוקתי הישראלי. (ע"א 1678/01 מדינת ישראל נ' משה וייס, נח(5) 167 (2004) (להלן: עניין וייס) (פסקה 13)).

II. על המשיבים חובה להשיב את החזקה לבעליה החוקיים

46. המשיבים נמנעו מלהפעיל את הסמכויות הנתונות להם, ובכך איפשרו לפולשים שתפסו חזקה בנכסיהם של העותרים, וממשיכים להחזיק בהם לאורך חודשים ארוכים, תוך נישול העותרים מקניינם. זאת, בניגוד לעקרון הבסיסי של שלטון החוק מחייב את הרשויות לעשות שימוש בסמכויות הנתונות להן כדי להפסיק מצב בלתי חוקי מתמשך ולהשיב את החזקה לבעליה.

"[...] גם באומרנו כי המושג "רשאים" פירושו הענקת שיקול-דעת – וכך אמנם נאמר – גם-אז המחזיק בשיקול-דעת אינו רשאי, על-פי הלכה ודין, לחדול ושלא לשקול בדעתו כלל אם פלוני במקרה פלוני ראוי כי יִזָּקָה במבוקשו. שיקול-דעת – על דרך הכלל – מתלווה אליו חובה, והחובה היא כי בעל הסמכות יידרש לעניין שבפניו וישקול בדעתו. כנגד חובה זו עומדת זכותו של היחיד כי בעל הסמכות אכן ישקול בדעתו. [...] הרי לפנינו יחס של זכות-חובה גם במערכת הכורכת שיקול-דעת בהוצאת כספים. [...] אשר לשימוש בסמכות לגופה, ידענו כי בנסיבות מסוימות ובהתקיים

תנאים מסוימים חייב בעל הסמכות לעשות שימוש בסמכותו, שאחרת יסכל את מטרת החוק. כך הוא בכל מקום שבו מעניק חוק סמכות-שבשיקול-דעת" (בג"ץ 2344/98 **מכבי שירותי בריאות נ' שר האוצר**, פ"ד נד(5) 729, 758(2000)).

47. סמכותם של המשיבים לסלק את הפולשים מעוגנת כאמור בתקנה 43 לתקנות הנספחות לאמנת האג. חובתם לפנות את הפולשים מתחדדת ככל שמגיעה אליהם פניה בתוך תקופת הזמן שבה הדין מתיר עשיית דין עצמית כלומר פינוי הפולש ע"י המחזיק, בהתאם **לצו בדבר מקרקעין (סילוק פולשים) (יהודה ושומרון) (מס' 1472) התש"ס-1999** (להלן - צו סילוק פולשים), הקובע בסעיף 3: "תפס אדם מקרקעין שלא כדין, רשאי המחזיק בהם כדין, להוציאו מן המקרקעין ולסלק כל דבר שיש בו משום הפרעה לשימוש בהם, תוך תשעים ימים מיום התפיסה; לשם כך יהיה רשאי להשתמש בכוח במידה סביר". עקרונותיו של הצו דומים לסעיף 18 לחוק המקרקעין – תשכ"ט-1969. זהו מקרה יוצא דופן בו החוק מתיר עשיית דין עצמי בתנאים מסוימים. במסגרת זו, על מנת שהאישור לעשיית דין עצמי לא יהווה אישור לאלימות, נקבע בפסיקה כי "... עדיפה במצבים כאלה פניה לסיועה של המשטרה. חובתה של המשטרה לסייע לבעל החזקה במקרה של פלישה מותנית בשני תנאים: טריות הפלישה, וידוא כי מעשה הפלישה אינו מוטל בספק" (בג"ץ 11109/07 **נוראל שמונוב נ' השר לענייני בטחון פנים** (נבו 2.1.2008)).

48. אם כן, לפי הדין, אם אין ספק שהפולש הינו פולש ואם הפניה למשטרה היתה במסגרת הזמנים הקבועה בחוק (לענייננו, בצו – תוך 90 יום), חלה על המשיבה 2 חובה לפנות את הפולש.

"החזרת החזקה שנשללה עקב "פלישה טרייה" כרוכה לא אחת בפנייה למשטרה לצורך קבלת עזרה בביצוע עשיית הדין העצמית. הפעלת שיקול הדעת של המדינה בענין זה כורכת, בין היתר, התייחסות לעניינים הבאים: ראשית, האם הפנייה למשטרה של מי שנשללה חזקתו היתה בטווח של 30 ימים מאז הפלישה; שנית - האם מעשה הפלישה היה ללא רשות המחזיק. כאשר בירור השאלה מיהו המחזיק כדין כרוך בקשיים, ראוי, ככלל, כי המשטרה תפעל להחזרת המצב לקדמותו, כפי שהיה בטרם הפלישה. חובה זו נובעת גם מאחריותה הכללית לשמור על הסדר הציבורי על-פי פקודת המשטרה. מי ששינה את המצב שלא בהסכמת המחזיק הפר את הסדר, ולכן יש להחזיר את הסדר על כנו, על-ידי הוצאת הפולש והפנייתו לבית המשפט לבירור זכויותיו. "כל שעל המשטרה לעשות הוא להחזיר את הסטטוס קוו אנטה, דהיינו להוציא את הפולש ששינה את המצב, ולהחזיר את הנכס למי שהחזיק בו לפני הפלישה" [...]. עקרונות אלה של ההגנה על החזקה עומדים ביסוד דיני המקרקעין בישראל, והם משותפים גם לדין הקיים באזור מכוח צווי המפקד הצבאי הנוגעים להגנה על המחזיק במקרקעין." (בג"ץ 10302/07 **טל בניה והשקעות קרני שומרון נ' שר הבטחון** (נבו 16.11.2008)) (פס' 32 לפסק דינה של השופטת פורקצ'יה)

49. מיום הפלישה ממש פנו העותרים שוב ושוב למוקד 100, הגישו למשטרה תלונות, ופנו לצבא בדרישה לפנות. הם מסרו את כל הפרטים, התיעוד והמידע שהיה בידיהם ומסרו ודיווחים בזמן אמת. חרף זאת, המשיבים כולם לא עשו דבר, הפולשים המשיכו להתגורר בבתים, לעשות בהם שימוש ולהרחיב את אחיזתם במקום. הימנעות עקבית זו מהפעלת הסמכויות מהווה התנערות מן החובה המינהלית המוטלת על המשיבים להגן על זכויותיהם של העותרים.

50. נזכיר, עתירה זו אינה עוסקת "רק" במחדל אכיפתי כלפי עבירות רכוש או אלימות. עניינה במצב חריג בו הרשות עצמה היא שגרמה לכך שבעלי הזכויות איבדו את החזקה בפועל בנכסיהם, ולאחר מכן נמנעה

מלהשיב להם אותה. חובת המשיבים להגן על הרכוש הינה, אם-כן, חובה "מוגברת" בשל אחריותם לכך שלעותרים לא היתה אפשרות להגן על רכושם בעצמם מפני פלישה.

51. אין מחלוקת כי העותרים עזבו את בתיים בעקבות הוראת חיילי המשיב 1. אין גם מחלוקת כי לאחר מכן, הגם שלא הוטל איסור רשמי, בפועל - נמנעה מהם האפשרות לשוב לבתיהם. במהלך תקופה זו השתלטו אזרחים ישראלים על הבתים, בזזו את תכולתם, גרמו להם נזקים כבדים, ובהמשך אף עברו להתגורר בהם ולעשות בהם שימוש קבוע.

52. בנסיבות אלה אין מדובר רק בחובתה הכללית של הרשות לאכוף את החוק. משהפעילה הרשות את סמכותה באופן שמנע מן העותרים להגן בעצמם על רכושם, קמה לה חובה מוגברת להבטיח כי רכושם לא ייפגע, כי לא תיתפס בו חזקה בידי אחרים, וכי עם חלוף המניעה יושבו הבתים לבעליהם. חובה זו הופרה לחלוטין. במקום להשיב את המצב לקדמותו, הונצחה התוצאה שנוצרה בעקבות הרחקת העותרים. במשך חודשים ארוכים, ואף לאחר שצו הסגירה פקע, המשיכו הפולשים להחזיק בבתים באין מפריע, בעוד שהעותרים נותרו מנועים מלחזור אליהם בשל החשש הממשי מאלימות ובשל היעדר כל הגנה מצד הרשויות.

III. אכיפה למראית עין אינה מקיימת את חובת הרשות

53. מתשובות המשיבים לפניית העותרים עולה כי מעת לעת בוצעו פעולות אכיפה שונות באזור. ואולם, מבחן התוצאה מלמד כי פעולות אלה לא הביאו להפסקת הפלישה, לפינוי הפולשים או להשבת החזקה לעותרים. אין די בפינוי אוהל אם הפולשים שבים למקום למחרת. אין די בהריסת מבנה ארעי כאשר הבית עצמו מוסיף לשמש את הפולשים. אין די בעיכוב כזה או אחר כאשר ההחזקה הבלתי חוקית נמשכת חודשים ארוכים ללא הפרעה.

"מטרתה של הפעלת מדיניות אכיפה היא, מטבע הדברים, להביא לאכיפה בפועל של החוק. הפעלת אמצעי אכיפה שאינם אפקטיביים אינה מגשימה תכלית זו. היעדר אכיפה אפקטיבית של החוק משמעו פגיעה קשה בשלטון החוק" ע"מ 2469/12 **מוריס ברמר נ' עיריית תל אביב-יפו** (נבו 25.6.2013) (להלן: **עניין ברמר**) פס' 46; (ראו גם בג"ץ 5377/09 **רגבים נ' שר הבטחון**, פסקה ז' (10.8.2011); בג"ץ 8806/10 **רגבים נ' ראש הממשלה**, פסקה 7 (4.9.2011))

54. פעולות שאינן מביאות להפסקת ההפרה אינן ממלאות את חובת ההגנה המוטלת על הרשות. לכל היותר הן יוצרות מראית עין של אכיפה, בעוד שבפועל המצב הבלתי חוקי מתקבע ומעמיק.

"כאשר האמצעים בהם נוקטת הרשות המינהלית אינם נושאים פרי, הימנעות מנקיטה באמצעים נוספים עלולה, בנסיבות מסוימות, להוביל למסקנה כי למעשה הרשות נמנעת ממילוי חובתה להפעיל שיקול דעת, או כי שיקול הדעת שהפעילה לוקה בחוסר סבירות. מכל מקום, כאשר מדיניות האכיפה הקיימת אינה מובילה לתוצאה הרצויה, על הרשות המינהלית לכל הפחות לשקול את הפעלתם של אמצעי אכיפה נוספים המצויים בסמכותה. הימנעות משקילת אמצעי אכיפה נוספים בנסיבות אלה עלולה לעלות כדי פגם בהתנהלותה של הרשות המצדיק את התערבותו של בית המשפט".

עניין ברמר פסקה 48.

IV. המשיבה 2 הפרה את חובתה לטפל בתלונות העותרים

55. במקביל למחדל העותרים הגישו תלונות רבות למשיבה 2. העבירות תועדו במצלמות, זהותם של חלק מן החשודים ידועה, ומיקומם היה ידוע. למרות זאת תיקי החקירה נגנזו מיד, ומחומרי החקירה עולה כי לא בוצעה בהם אפילו פעולת חקירה בסיסית אחת.

56. למשיבה 2 נתון אמנם שיקול דעת רחב באשר לאופן הטיפול בתלונות, אך שיקול דעת זה אינו מתיר לה להתעלם לגמרי מפניות חוזרות אליה.

"בחוק נקבעו כללים מפורטים לטיפול בתלונות. כך, סעיפים 58-59 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 מעגנים את הזכות של כל אדם להגיש תלונה על עבירה שבוצעה ואת הכלל בדבר חובתה של המדינה לפתוח בחקירה כל אימת שנודע לה על ביצוע עבירה כאמור. ואילו סעיפים 63-64 מחייבים מסירת הודעה מנומקת למתלוננים על ההחלטה שלא לחקור או להעמיד לדין, והם יכולים לערור עליה בפני הגורמים המתאימים. המשטרה חייבת לטפל בתלונות שאדם מגיש על מעשי עבירה שנעשו בו בעבר, שנעשים בו בהווה, או שהוא חושש שייעשו בו בעתיד. בעצם הגשת התלונה "מתקרבים" המתלוננים אל המשטרה והופכים את חובתה הכללית לחובה קונקרטית כלפיהם. אמנם, למשטרה נתון שיקול-דעת רחב בדבר אופן הטיפול; בידי המשטרה המומחיות הנדרשת להחליט על קו הפעולה המתאים, אלא שאין הדין מותיר למשטרה שיקול-דעת בדבר עצם הטיפול בתלונה. המשטרה אינה רשאית להתעלם כליל מתלונה, וכאמור, החלטתה שלא לחקור צריכה להתקבל מתוך שיקול-דעת ולהיות מנומקת". עניין וייס פס' 13

57. גניזת התיקים בלי ביצוע פעולות חקירה וללא הנמקה, נעשתה באופן שאינו מתיישב עם חובתה של המשטרה לאכוף את הדין באופן שוויוני וענייני.

V. התוצאה היא פגיעה חמורה ומתמשכת בזכויות היסוד של העותרים

58. מחדלי המשיבים הביאו לפגיעה קשה בזכות הקניין של העותרים, בזכותם לכבוד, בביטחונם האישי, בחופש התנועה שלהם וביכולתם לעשות שימוש בנכסיהם.

59. אין זו עתירה העוסקת במחדל נקודתי או בטעות בשיקול דעת. עניינה של עתירה זו במצב שבו במשך קרוב לשנה יודעים כלל הגורמים המוסמכים כי בתי העותרים מוחזקים בידי פולשים, ואף על פי כן לא ננקט צעד אפקטיבי אחד להשבת החזקה לבעליה. משמעות הדברים היא שהמחדל אינו מקרי אלא מערכתי. כל עוד המשיבים אינם מפנים את הפולשים, אינם מגנים על העותרים ואינם משיבים להם את בתיהם, נמשכת ההפרה מדי יום ביומו.

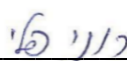
60. בנסיבות אלה, התערבותו של בית המשפט לא נועדה להחליף את שיקול דעתן המקצועי של הרשויות. התערבות בית המשפט נדרשת כדי להבטיח כי הסמכויות שהוענקו להן יופעלו בהתאם לחובתן החוקית, וכי במסגרת הפעלת שיקול הדעת זכויותיהם של העותרים יקבלו משקל ראוי. על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע את העתירה לשמיעה בהקדם ולהוציא מלפניו צו על תנאי כמתבקש בראש עתירה זו.

61. עתירה זו נתמכת בתצהירה של זיו שטהל, מנכ"לית יש דין

היום, 30.7.2026

ג'ומאנה שדאד, עו"ד

ב"כ העותרים

רוני פלי, עו"ד